

Đoàn Lê

Nghĩa địa xóm chùa

Dù sống dù chết, chung quanh mình có được lân bang láng giềng tử tế là điều đại phúc. Do vậy tôi vẫn mừng thầm. Số mình không may mắn lúc sống, ắt khi chết phải khác. Từ ngày ra nhập tịch nghĩa địa xóm Chùa tôi được sống trong cảnh chan hòa tình người, tối lửa tắt trăng có nhau vui vẻ. Tôi nằm ở mầu đất đầu cùng nghĩa địa. Hàng xóm phía tay phải tôi là lão Hón, ông lão về đây đúng hôm rằm trung thu, sau tôi hai tháng. Phía trái, cụ Bạch mù. Phía trên đầu tôi anh trung sĩ Tạo, thuộc diện dân cư lớp trước, sắp được kỳ giỗ thứ hai. Ba chúng tôi sống rất hòa thuận, phải đạo. Tôi vẫn có ý chờ xem người hàng xóm thứ tư, người nằm hàng dưới chân tôi sẽ ra sao. Hồi nhất lọt vào khu vực này một ông thích triết lý vật. Loại ấy đáng sợ hơn loại sinh thời nghiện món Karaôkê.

Thì hôm qua đám phu đào huyệt xóm Chùa đã hì hục đào một cái huyệt vượt hẳn quy cách thông thường, ngay dưới chân mộ tôi, cho vị hàng xóm thứ tư đấy. Tôi giống tai nghe lỏm tin tức sốt dẻo về hấn. Nhưng bức quá, những người phu đào huyệt cũng không biết mấy tí.

- Lão này nghe đâu họ hàng mộ hai Đá. Mộ ấy đứng ra thu xếp xin cho lão được chôn ở đây.

- Đã nộp các khoản cho Hội bảo thọ và Ban quản lý nghĩa trang chưa?
- Không rõ.
- Các ông làm ăn như... Phải bảo gia đình họ dành khoản tiền thuốc nước đưa riêng tổ đào huyết chứ. Mẹ khi, thôi, sâu đủ rồi.
- Ông ơi, hôm qua anh con giai nhà này đã có lời với tôi, nhờ đào sâu rộng hơn bình thường một chút, vì quan tài bằng kính. Anh ta hứa ngày mai đưa đám về sẽ có khoản thù lao riêng.
- Sao bây giờ ông mới nói? Làm ăn kiểu gì vậy?

Cứ thế họ cãi nhau tới tận lúc đào xong huyết, ra về.

Từng ấy cứ liệu chỉ đủ cho tôi hình dung nét cơ bản vị hàng xóm mới: Ông này do có họ với bà hai Đá xóm Chùa nên được về nằm đây, thuộc diện dân ngụ cư giống tôi, không phải dân bản địa. Điểm đặc biệt, quan trọng: Chắc ông ta chức tước to lắm mới được nằm quan tài kính. Thứ ấy đâu phải dành cho các phó thường dân.

Chuyện cái quan tài kính chẳng mấy chốc loang ra khắp khu nghĩa địa, thành một tin thời sự giật gân. Chức tước đến mức được dùng quan tài kính sẽ có tiêu chuẩn nằm Mai Dịch, sao lại về đây? Nếu do nguyện vọng gửi gắm nằm xương tàn nơi quê cha đất tổ, chính quyền địa phương tất phải đón rước linh đình, tổ đào huyết phải được huấn thị chu đáo, có đâu chờ khoản thuốc nước đến nỗi cãi nhau? Vậy ông ta là ai? Tất thấy họ hàng quen biết mộ hai Đá dưới này đều được dò hỏi, nhưng ai cũng mù tịt. Bởi thế người ta càng háo hức. Người đoán già, kẻ đoán non, rồi đi đến nhất trí: Ông ma mới thuộc diện không bình thường.

Gần tầm trưa nay dân cư khu nghĩa địa chúng tôi xôn xao choáng váng khi nhà đám về. Cứ ngỡ to lắm, rầm rĩ lắm, ai dè chúng tôi chung hừng thấy chỉ có một ô tô đưa linh cữu, chỉ một người con trai duy nhất thỉnh thoảng thăm thiết khóc rống lên: “Bố ơi, ới bố ơi...”, cùng vài tiếng chân bà con họ hàng

đưa đám. Một kiểu đám ma lạng lẽ của dân nghèo thành thị, không kèn, không trống, không điệu văn.

Ngược lại có rất nhiều tiếng xì xào xuýt xoa của đám trẻ chần trâu kéo nhau xem đám tang.

- úi giời, quan tài bằng kính thật chúng bay ạ. Nhìn rõ cả xác nữa kìa.

- Thiếu tướng đấy. Gớm, lắm huân chương nhỉ?

- Ông này diện oách ghê, có cả gậy chống bịt bạc.

Chừng non một giờ sau đám tang kết thúc. Tôi theo dõi tiếng chân họ ra ô tô. Cái ô tô chuyển bánh về hướng thành phố. Chúng tôi thở phào nhẹ nhõm. Giờ chỉ còn việc đợi đêm xuống sẽ rõ.

Thời gian hôm nay bỗng trở nên dài dặc không sao chịu nổi. Chúng tôi đếm từng giây, lắng nghe hơi nóng ban ngày xem lúc nào hạ xuống. Ai cũng mừng tượng mặt trời đỏ ối đang rơi gượng nhẹ vào đồi cây phía trước. Rì rầm mơ hồ dưới lòng đất là tiếng kháo chuyện của mấy cụ đàn bà. Dù là người hay ma họ cũng không bớt được tính hóng hớt. Sự việc đêm nay với họ chắc vui hơn hội.

Khi tiếng cú rúc lướt êm trên mặt cỏ nhuốm sương chiều, trời chưa kịp tối hẳn, cả khu nghĩa địa đã rình rịch. Không ai còn nhìn được. Tiếng gõ vách áo quan gọi nhau nổi lên ào ào. Con ma ngỗ nghịch nào đăng cuối nghĩa địa hứng chí cất tiếng hú “ư...u...” kéo dài bất tận trong lòng đất. Nửa giờ nữa mới được phép lên khỏi mồ, sao đã cuồng cả vậy?

Cũng không nên trách chúng tôi. Nếu không có những sự cố như đêm nay cuộc sống ngoài nghĩa địa sẽ buồn tẻ lắm. Quanh đi quẩn lại chỉ mấy vụ kiện tụng truyền kiếp, mấy con ma hiếu sự khur khur ôm mối hận cũ rích thở than, vài cặp vợ chồng kiên quyết ly hôn, bới móc nhau những chuyện từ đời tám hoánh. May sao thì thoảng lại có một đầu ma mới về đây để cuộc sống thêm rôm rả.

Thường thường ma mới sẽ bị làm tình làm tội vài đêm đầu. Người ta lục vắn lý lịch nếu hấn thuộc diện ngụ cư, người ta hỏi thăm tin tức con cháu chòm xóm nếu là dân bản địa. Ai cũng muốn biết tình hình thời sự quốc tế, anh chàng ét en giê(SNG), đến tình hình bệnh dịch si đa... Ma mới còn phải ra mắt thổ thần, thổ địa. Họ đã cách mạng hóa dưới cái tên: Ông quản trị hành chính khu nghĩa địa, ông cán bộ tổ chức, ông cán bộ hộ khẩu. Số của nả mang theo ma mới phải biểu xén các chức sắc, khao đãi lân bang hàng xóm...

Sau vài đêm ma mới trắng tay, được xét chính thức diện dân cư nghĩa địa. Ma cũ bắt nạt ma mới có nghĩa là thế. Khi cú rúc lần thứ hai, không người nào nằm rón được nữa. Tiếng lao xao nổi dần lên mặt đất. Bên nhà lão Hón, lão Bạch mù, anh chàng Tạo đều đã có tiếng mở cửa càn cạch.

- Dậy thôi ông giáo ơi. Đến giờ rồi dới.

Lão Hón gọi tôi ngay bên trên nóc, có ý cho cả lão ma mới nghe tiếng.

- Vâng, tôi lên ngay đây.

Tuy vậy tôi vẫn nán chờ thêm ít phút. Nếu người ta thuộc hàng quan chức cao cấp nhà nước, hãy để các ông chức sắc đón tiếp, gặp gỡ. Anh tiếp xúc trước họ, họ lại cho anh muốn vượt mặt, sinh lời thôi.

- Ra đi chứ anh giáo!

Giọng trung sĩ Tạo bừng bừng rồi. Tôi đành mở cửa nắp áo quan bước lên. Anh Tạo ít tuổi hơn tôi nhưng thuộc hàng “cũ” hơn, tôi buộc phải nể mặt. Trăng mới nhú. Khung cảnh nhuốm màu bàng bạc. Nhấp nhô trên mỗi ngôi mả từng đầu ma ngồi giải thẻ, vươn vai vặn mình cho đỡ mỏi. Mười cái bóng khoác lân tinh chạy tới chạy lui chập chờn. Ai chưa quen mắt nhìn chúng tôi dễ phát khiếp. Nhưng cư dân nghĩa địa nhìn nhau không chỉ thấy có khung xương trắng hếu, họ thấy cả hình hài nhau thuở sinh thời, mắt người trần chẳng bao giờ nhận ra.

Lão Hón vỗ vai tôi, nhe răng cười. Tóc lão hôm nay đã bột ra từng mảng lớn.

- ảm bụi rồi nhỉ? Đủ cổ bốn anh. Đây, có cả huân chương kháng chiến hạng nhất nữa nhé. Ái dà, tay này lạ lắm. Đêm nay khởi chuyện hấp dẫn.

Chúng tôi chưa kịp hàn huyên đã thấy đám chức sắc từ xa kéo tới. Vẫn ba ông thổ thần thổ địa cải tiến mọi hôm. Không biết họ thuộc chính thể nào, do dẫn cử hay ai cử, nhưng họ vẫn tồn tại lâu lắm và không một ai dám chất vấn họ. Ba vị ma oai quyền ấy đêm nay lên sóng áo trịnh trọng. Ông quản trị hành chính khu dẫn đầu, khua những đốt xương lóc cóc hơi ồn ào để tăng vẻ quan cách. Theo sau ba ông cả đàn cả đống ma lạng lẽ bám sát thành một khối đông nghịt, óng ánh phát sáng.

Anh trung sĩ Tạo thu vội những vật quần áo rách tươm, đẹp lỏi cho họ, rồi đứng thẳng đuồn theo tư thế quân sự.

- Báo cáo, em chào các thủ trưởng.

Tôi, lão Hón, lão Bạch ngồi nép vào nhau. Trong lúc vội vã tôi đã đụng rơi mất cái răng cửa của lão Bạch mù. Lão cầu nhau: “Lát nữa ông phải tìm giả lão đấy”. Tôi bấm vội cho lão im đi.

- Chúng tôi mời... e hèm... xin kính mời đồng chí lên chơi thăm anh em.

Ông quản lý lý lịch dè dặt ngọt ngào nói vọng xuống ngôi mộ phủ đầy hoa.

Im lặng.

Tôi rợn sọ não. Cư dân khu nghĩa địa chưa từng được nghe giọng mời ngọt ngào lịch sự như thế bao giờ. Ông lý lịch xưa rày chỉ gõ gõ đốt xương bàn chân lên tróc mộ mà hạch con ma mới, bắt lên trình diện.

Thường thì những con ma mới không đợi mời mọc. Ngay đêm đầu tiên họ sẽ náo nức nhảy bổ ra khỏi quan tài sớm nhất, tay bắt mặt mừng với bà con họ tộc đã lâu nay âm dương xa cách. Trông họ hớn hờ cười nói chẳng khác những kẻ bị lưu đày xa xôi nay mới trở về quê mẹ. Sau đó họ tự đến trình

diện đám chức sắc, mang theo quà cáp biểu xén, không đợi phải gọi.

- Xin đồng chí chiếu cố lên gặp gỡ anh em vài phút. Kể ra... nếu đồng chí còn mệt cũng xin cho chúng tôi biết để khỏi quấy quả. Đồng chí tha lỗi cho chúng tôi vì chưa biết được quý danh.

Chút nữa tôi phì cười. Ông quản lý hộ khẩu tính tình hách dịch nhất đám chức sắc, bữa nay giọng uốn éo khúm núm nghe thật khó vào. Chẳng thà lão cứ quát tháo như mọi bận.

Cả nghĩa địa im phắc nín thở trừ đám đẽ vô tư. Sau vài giây mới nghe từ dưới tầng hoa vọng lên tiếng rên rỉ yếu ớt.

- Ủ hum... A hum...

Mọi người xì xào. Ông quản lý hộ khẩu lừ hai hốc mắt tứ phía. Tức thì im bật. Một lần nữa ông ta lại cất giọng nài nỉ.

- Kính mời đồng chí... mời thủ trưởng lên gặp gỡ bà con. Xin thông cảm vì...

Những cánh hoa trên mộ bỗng rung động, rồi xuất hiện một thể xác lừng lững, cao đến mét bảy, đóng khung trong bộ quân phục cấp tướng, huân chương đầy ngực, chống cái gậy có cán bịt bạc, thật oai phong lẫm lẫm quá chừng. Cư dân nghĩa địa một phen lác mắt. Chỉ thiếu nước nhảy căng tung hô. Thách nghĩa địa hàng xã có ông tướng oách như vậy đấy. Lại còn “xịn” nguyên xi nhé.

Tuy nhiên tôi ở quá gần nên không chỉ bị choáng bởi vẻ bề ngoài của vị tướng. Tôi buộc phải chú ý đến bộ mặt ngài ngơ ngác, vẻ lúng túng sợ hãi, sự loay hoay không biết ngồi đâu đứng đâu lẫn ánh mắt lăm lét nhìn ngó mọi người. Quái thật, các ông tướng lúc sống ông nào cũng hét ra lửa, động nói đã trợn mắt, chả lẽ lúc chết lại kém thế?

- Báo cáo thiếu tướng, tôi trung sĩ Đàm Xuân Tạo, thuộc binh chủng phòng không không quân, hiện có mặt tại đây, xin ra mắt thiếu tướng!

Tiếng hô đồng dục của Tào đã khiến ngài thiếu tướng hoảng hồn, ngã bệt xuống vòng hoa tróc mộ cả người run bắn. Ô hay nhỉ, trông ngài ngồi ngay cán tàn giữa vòng hoa đang héo rũ mới ngộ chứ. Ngài nhìn sững anh trung sĩ Tào, miệng há hốc. Quả tình thấy một bộ xương lêu đêu rập gót chào, ai chẳng hãi đến bạt vía.

Ông quản trị hành chính liền ném khúc xương tay đánh bốp vào sọ trung sĩ Tào, nghiêm giọng:

- Đẹp đã. Ai cho phép ra mắt vô tổ chức? Thủ trưởng chưa tiếp khách cá nhân lúc này. Để yên người ta làm việc.

- Báo cáo rõ!

Tào lướt biến vào giữa lão Hớn với tôi. Tám khung xương sườn của anh chạm phải tôi phập phồng run run. Tôi bỗng thương hại tào. Đã bảo thấy những người sang trọng cố gắng tránh cho thật xa.

- Kính thưa thủ trưởng, dân cư nghĩa địa Xóm Chùa xin nhiệt liệt chào mừng thủ trưởng!

Ông quản lý hành chính hô to. Mọi người đồng thanh hô theo. Hai mắt vị tướng giương lên kinh hãi hơn. Khi đám đông chập chờn nhảy múa vờn vĩa tiến đến gần, ngài bỗng đưa hai tay ôm lấy mặt.

- Im lặng! Im lặng!

Ông quản lý hộ khẩu bay lên khỏi mặt đất nửa mét, huơ mảnh áo liệm trắng tinh, phất phất ra hiệu. Khối quần chúng lập tức im phắc.

Chúng tôi xưa nay sống rất kỷ luật.

Ông quản lý hộ khẩu quay lại cười hị hị.

- Thưa thủ trưởng, xin đồng chí bình tĩnh. Nói chung dân cư chúng tôi ở đây đều rất tốt, nhiệt tình nhưng chưa được tâm lý, có thể đồng chí chưa quen lắm... Xin hân hạnh được tự giới thiệu: ba chúng tôi đây đại diện chính quyền, chúng tôi đến để xin đồng chí cho phép làm thủ tục nhập cảnh.

- Thừa vâng... thật là hân hạnh...

Bấy giờ ngài thiếu tướng mới lí nhí đáp lời ông quản lý hộ khẩu. Đêm trở nên đen loăng, tĩnh mịch lạ thường, do một đám mây lướt qua mặt trăng. Ai cũng cố giữ cho các khớp khỏi kêu lục cục, sợ thất thố.

- Xin thủ trưởng cho biết quý danh.

- Tôi ạ? Thừa tôi là Dương Đức Lâm.

Giọng ngài thiếu tướng khúm núm sợ sệt. Lão Hớn ghé tai tôi thì thào: “Ra tướng soái về đến nghĩa địa cũng tan cả khí phách nhỉ?”

- Báo cáo thiếu tướng Dương Đức Lâm...

- áy chết, ông đừng làm. Tôi là Dương Đức Lâm thợ điện bậc ba về hưu.

Ngài hốt hoảng cắt lời ông hộ khẩu, cải chính. Tất cả chúng tôi đều như bị điện giật.

- Thừa... Sao lại... sao lại thợ điện bậc ba ạ?

- Chả là quần áo, mũ măng người ta mặc nhầm cho tôi. Tôi tên thực là Dương Đức Lâm, thợ điện bậc ba về hưu. Những thứ này... chẳng qua do sự nhầm lẫn trong lúc mai táng.

- Thừa thủ... Chắc đồng chí muốn đùa chúng tôi đấy chứ?

Ông quản lý hành chính rụt rè hỏi lại. Ngài ma mới còn rụt rè hơn.

- Chết nỗi, tôi đâu dám đùa. Rõ khổ quá, xin các ông tin tôi. Đâu phải tôi định tâm loè bịp đùa cợt ai. Duyên do khâu nhà xác lộn xộn quá.

Trong khối ma phía sau bỗng rộ lên tiếng cười sằng sặc.

- Vậy còn quan tài kính thì sao?

- Thừa cũng thế. Tất cả đều của ông thiếu tướng Quách văn Thanh. Đây, các ông nhìn xem, cây gậy khắc tên ông ta, trong túi áo quân phục còn sót cái giấy mời họp của Bộ tư lệnh.

Ông quản lý hộ khẩu thận trọng xem xét tờ giấy mời họp đã nhàu nát. Hai vị chức sắc kia chuyển tay cây gậy bịt bạc để đọc dòng chữ khắc trên cán. Sau

đó họ chụm vào nhau hội ý rất lâu.

Rồi ông hộ khẩu lại hỏi.

- Vậy có gì chứng minh ông là Dương Đức Lâm, thợ điện bậc ba?

Ông hộ khẩu đã đổi sang giọng hạch hỏi. Trước mắt chúng tôi cũng không còn vị thiếu tướng lung linh hào quang nữa, chỉ còn một lão ma mới, lý lịch mờ ám. Làm sao lão chứng minh được mình đích thực Dương Đức Lâm, thợ điện bậc ba về hưu?

Chợt ông quản trị hành chính nảy ra sáng kiến. Ông quay về phía đám đông đồng dặc hỏi:

- Ai nội ngoại thân thích của bà hai Đá xóm Chùa, hãy ra cả đây.

Chùng dăm sáu con ma tách khỏi đám đông lập loè lân tinh lướt tới gần ba vị chức sắc.

- Thừa chúng tôi đây ạ.

- Ai quen biết ông Dương Đức Lâm này không?

Một chú ma khoảng mười chín đôi mươi khép nép thừa.

- Thừa bác, cháu thường được mợ hai Đá đưa ra ăn cỗ nhà ông Dương Đức Lâm ngoài tỉnh. Mợ Đá với ông Lâm con dì con già nên đi lại cũng gần.

- Mày nhìn kỹ xem có phải ông Lâm đây không?

Chú ma trẻ lượn quanh lão ma mới hai vòng. Chúng tôi thấy thần kinh căng như dây đàn. Im lặng đến mức nghe rõ mấy hạt sương rơi lộp bộp trên nhánh tầm xuân.

- Ôi cậu Tuyên... Nếu phải cậu Tuyên xin hãy nhận thực giúp tôi.

Lão ma mới lấp bắp, giơ cả hai tay về phía chú ma trẻ van vãn. Nhưng dường như chú sợ sệt điều gì, lượn ra xa, né tránh lời cầu cạnh ấy.

- Thế nào?

Ông lý lịch sốt ruột túm lấy cổ chú ma trẻ quát hỏi. Chú ta lúng túng trả lời.

- Thừa đồng chí thủ trưởng, em nhìn mặt ông ấy có nhiều nét giống ông

Lâm. Nhưng em...

- Cậu có dám cam đoan là ông Lâm đấy không?

- Nhưng em không dám cam đoan...

lão ma mới bật đứng dậy, cuống quýt nói liền một hơi:

- Này cậu Tuyên, đừng có lối giết người không dao thế. Không phải tôi thì ai biết cậu mò vào buồng con Hằng nhà tôi lúc nó ngủ trưa, bị tôi tạt tai cho một cái hử?

Chú ma trẻ như bị chạm tự ái cũng nổi đoá quát lại.

- Ông đều vừa vừa chứ. Chính ông cũng biết lần ấy Hằng hẹn hò tôi. Chẳng qua ông chê tôi nghèo, ông ngăn cấm chia rẽ chúng tôi, ép con gái ông lấy chồng Việt Kiều, đến nỗi tôi uất ức chết oan chết uổng. Hu...hu... chính lão Lâm đó. Tôi đã thề không đội trời chung với lão...

Không còn gì nghi ngờ nữa nhé. Rành rành lão ma mới đã cho mọi người “ăn” quả lừa. Cái tội lão để chúng tôi hội họp bàn tán suốt hai ngày không thể tha thứ. Nổi tên chuyển thành căm phẫn. Chúng tôi giậm chân, la hét, chửi rủa.

- Ê, lão không biết ngượng sao, thiếu tướng rờm?

- Đồ lừa bịp!

- Giời ôi, còn quan tài kính nữa chứ.

- Tổng cổ lão khỏi đây đi.

Ông hộ khẩu phải quát lên.

- Im đi. Ai khiến các người tham gia xử lý? Để chúng tôi làm việc.

Ba ông chức sắc chụm đầu hội ý lần thứ hai. Một lát ông lý lịch cao giọng tuyên bố:

- Này ông Lâm, hiện thời chúng tôi chưa quyết định điều gì cả. Ông hãy nhờ ông giáo kia - ông ta chỉ vào tôi - làm ngay hộ một bản tường trình sự việc nhằm lẫn để chúng tôi xét. Hiểu chưa?

- Thừa vâng.

Ông hộ khẩu trót thừa gửi lúc đầu, chưa tìm được có gì để cầu, nên trước lúc quay đi ông chỉ mặt lão ma mới đe dọa.

- Khai cho đúng sự thật. Phát hiện chỗ nào cố tình giấu giếm đừng trách chúng tôi ác.

Ba ông chức sắc kéo nhau về.

Lão ma mới chưa kịp hoàn hồn đã bị vây kín xung quanh. Người ta lêu đêu, giễu cợt. Kẻ giựt áo, người giằng gậy... Lão ma mới chúi đầu vào giữa hai gôi né tránh. Trung sĩ Tạo còn định đá cho lão vài đá nếu tôi không kịp giữ tay anh.

Duyên do ai đã từng là ma sẽ hiểu tội loè bịp dối trá bị coi khinh nhất, bị lên án nhất. Suốt một đời trên trần dối trá bịp bợm chán chê mọi kiểu, cái chết được coi như lời ăn năn sám hối đầu tiên, thánh thiện nhất. Kẻ nào đến cái chết còn bợn mùi dối trá đê tiện, kẻ đó không được mẫu đất nghĩa địa dung thân.

Làn sóng tấn công lão ma mới mỗi lúc một ào ạt. Bỗng nhiên lão ôm mặt khóc rống. Nghe tiếng khóc thảm thiết của lão tôi động lòng trắc ẩn, vội đứng ra dẹp mọi người lùi lại.

- Thôi nào các vị. Làm tình làm tội lão phỏng có ích gì? Ác với nhau lúc sống chưa chán sao?

Ở đây người ta rất nể tôi. Kể về giáo giới, tôi xuống đất mới nhất. Tôi dạy con cháu chắt chít họ trên trần nên được tính như một cái công lớn với họ. Họ liệt tôi vào dạng cổ vắn có uy tín ở khu nghĩa địa. Thường những vụ kiện cáo bất đồng gì họ cũng tìm đến tôi. Tóm lại, nhờ tiếng nói tôi có một trọng lượng nào đấy nên đám đông đang sôi sục ồn ào đã dần dần lắng lại. Lão ma mới được thể khóc tức tưởi hơn. Tôi huých cho lão một cái, khế bảo:

- Thôi đi, ông có nín ngay không?

Lão sợ hãi nín bật, hết một đứa bé bị bắt nạt. Lúc ấy tôi quay ra nói với mọi người:

- Theo tôi bà con hãy cân nhắc trường hợp này thận trọng. Tôi nghi là có nhầm lẫn thật. Nhắm mắt hai tay buông xuôi, lão phó mặc cho những người sống bày vẽ, lỗi đâu tại lão? Tôi được cử giúp lão viết bản tường trình, tôi sẽ hỏi han cận kề, rồi thực hư ra sao, tôi xin trình lại bà con sau.

Đám đông miễn cưỡng đồng ý.

- Trước mắt lão cứ phải trút bỏ bộ thiếu tướng đi mượn ấy đã. Trông ngứa mắt lắm. Hoặc lão thích diện quá, xin mời lão về Mai Dịch.

- Ông giáo giảng giải cận kề luật lệ chúng tôi để lão biết.

- Vâng. Tôi sẽ bảo lão.

Thường mỗi ma mới về đây đều được giao cho một ma cũ hướng dẫn nếp sống. Như vậy họ có ý giao lão cho tôi.

Bây giờ đám đông kéo nhau về khu trung tâm sinh hoạt theo thường lệ. Câu chuyện cái quan tài kính, lão thiếu tướng rởm vẫn được mọi người bàn tán mãi chưa thôi. Ba người hàng xóm của tôi cũng theo chân đám đông. Tôi do nhiệm vụ được giao, do tò mò lẫn thương hại, tôi ở lại cùng lão ma mới.

Nhặt được tấm khăn liệm ai vứt vương vãi tôi ném cho lão.

- Ông quăng quách những thứ sang trọng kia đi.

- Vâng.

Lão líu ríu rũ bỏ bộ quân phục, khoác tấm chăn liệm, co ro ngồi xỏm giữa những vòng hoa tươi tắn. Lão sụt sịt nói với tôi:

- Thưa ông giáo, tôi rất cảm tạ ông đã có lòng che chở. Thật tình tôi chẳng biết lấy gì đền đáp. Trăm sự trông cậy ông, nên làm gì ông bày vẽ giúp cho. Trút bỏ bộ quân phục rồi trông lão ma mới hiền lành thảm hại.

Tôi ngồi xuống trước lão. Bây giờ lão nhìn tôi có phần bình tĩnh hơn. Lão ngấm những khúc xương trắng với vẻ tò mò. Lão ngạc nhiên quan sát gương

mặt nửa thực nửa hư của tôi, cái mặt đặc biệt của những cư dân nghĩa địa. Nghĩa là ngoài đầu lâu xương sọ bên trong chúng tôi mang thêm lớp bọc lò mờ xanh lơ, y hệt nét mặt sinh thời. Tấm màng bao phủ này nhìn rất rõ nhưng không sờ mó thấy. Có vậy chúng tôi mới phân biệt được nhau, chứ lũng củng rất những xương ai chả giống ai. Mấy cụ ma đàn bà ưa làm đom còn thích giữ cả hình dáng thân thể trời đã phú cho khi sống. Với cánh đàn ông nó chỉ tỏ vương vịu nóng nực. Riêng diện ma mới như lão Lâm phải sau tuần bốn chín, lão rũ bỏ được hết dư vị trần tục, khi ấy lão mới thoát xác giống dân cư ở đây.

Tôi thông thả lôi cái bút máy cùng cuốn sổ tay ra.

– Tôi làm tường trình cho ông đây. Nào, hãy kể từ đoạn ông chuẩn bị bước sang thế giới bên này nhé.

Lão chợt nhớ công việc nặng nề liền thở dài đánh thượt.

Mùi hoa giập nát nồng nặc trong đêm. Trăng lơ lửng giữa đỉnh đầu vắng vặc.

Thưa ông giáo, có ai kịp chuẩn bị cho mình kia chứ? Tôi đã ngã xuống đúng lúc bị một bụi cây đâm, thorn ngát nước hoa chen lấn ở quây gửi tiết kiệm. Chả là tôi có ít tiền về hưu, gửi lấy lãi. Bụng đang bực vì con cụ vô ý cứ cong tón bộ mông đồ sộ phía trước để mình ra sức né tránh, bỗng nhiên tôi thấy tê nhói từ gáy lên đỉnh đầu. Chỉ kịp quờ quạng níu lấy cuốn sổ tiết kiệm từ trên mặt quây, tôi ngã lăn xuống đất. Khi biết ra đã thấy mình nằm trong nhà xác.

Căn nhà chữ nhật, đèn đóm sáng choang. Chúng tôi gồm bốn người, ba đàn ông, một đàn bà, đều nằm trên những bệ xi măng lạnh ngắt. Nửa đêm yên ắng, chúng tôi liền lên tiếng chào hỏi nhau. Tôi nằm ngoài cùng rồi đến ông thiếu tướng, đến vị anh hùng lao động họ Ngô. Trong cùng là một bà phu nhân Bộ trưởng nào đó. Bà ta im lặng không nói với chúng tôi một lời. Ông

thiếu tướng khẽ rí tai tôi rằng bà ta tự tử vì ông Bộ trưởng bồ bịch, nên tận lúc chết bà vẫn căm thù đàn ông.

Tôi không khỏi bút rứt vì lọt vào nơi toàn người quyền quý. Tôi hỏi ông thiếu tướng:

- Thưa ông đây là đâu vậy?

- Nhà xác bệnh viện Việt Xô.

Thảo nào, hẳn vì quỹ tiết kiệm cách bệnh viện mấy bước chân nên tôi may mắn thế. Lúc sống không có tiêu chuẩn, nay chết được vào nằm nhờ một tí cũng hả. Chỉ sợ thằng cháu Hùng, thằng con trai duy nhất của tôi không đoán nổi sự tình, không dám mò vào đây tìm bố.

Vị anh hùng lao động có vẻ thanh thản với sự ra đi. Ông nói trong tiếng cười vui vẻ:

- Hôm nay nữa ta sẽ rũ sạch mọi thăng trầm sướng khổ của một đời người các ông ạ. Bây giờ tôi thú thực cùng hai ông, một nửa cuộc đời tôi vị anh hùng ấy sống chứ tôi đâu được sống. Tôi bị vị ấy đè bẹp gí. Cái gánh nặng quả không thể tưởng tượng nổi. Phút nhắm mắt tôi thật sự khoan khoái khi trút được vị ấy ra khỏi vai mình. Bây giờ lòng cứ lâng lâng mới lạ chứ. Giá rít điều thuốc Lào nữa thì tuyệt!

Tâm trạng ông thiếu tướng lại dào dạt kiểu khác.

- Tôi mong chóng tới lúc được thấy mặt người thân. Tôi không an ủi nổi họ nhưng sẽ cố bình thản để trấn tĩnh họ. Xưa nay tôi vốn sợ nhất phải nhìn gương mặt vợ con đầm đìa nước mắt. Với bạn bè chiến hữu lại khác hẳn. Dù nỗi đau đớn có xé lòng thì chúng tôi cũng chỉ ôm chặt nhau một cái, vỗ vai nhau nói một câu giản dị: “Đi nhé!” như thuở vào sinh ra tử...

Lão thợ điện bậc ba, nghe những điều họ nói thật xa lạ cao vời, nên tôi chỉ biết im lặng, với lòng đầy kính trọng.

Phải kể rằng gác nhà xác hôm đó chúng tôi đã gặp phải một gã xỏ lá, tác

trách đến nỗi tôi không thể hiểu tâm địa thực của lão. Ba hôm rồi gã nhận làm hộ ông già trực gác bị ốm. Nhưng đáng lẽ phải có mặt suốt đêm ngày ở phòng trực, gã đã khoá cửa lên về hú hí với gái vào đêm tôi nằm đây. Mãi sáu rưỡi sáng gã mới mắt nhắm mắt mở đến trông coi công việc. Gã vừa lạch xạch mở khoá đã nghe có tiếng một thanh niên tìm gặp. Tôi nằm ngoài cùng nên nghe rõ cuộc đối thoại của họ. Anh thanh niên là con trai ông thiếu tướng. Anh đưa gã gác nhà xác một gói quần áo đồ dùng, dặn gã sửa sang cho cha anh, để kịp chín giờ rước linh cữu tới Hội trường thành phố làm tang lễ.

Điều này lẽ ra tôi chẳng nói, nhưng mọi nỗi khốn khổ của tôi từ việc đó sinh ra tất, ông giáo ạ. Nên tôi xin ông đừng ghi vào bản tường trình. Những điều ta còn mơ hồ, chớ vội nghĩ xấu cho ai. Gây nên thù oán tôi không thích. Và tôi không biết rõ duyên cớ vì sao con trai ông thiếu tướng không làm cái việc hiếu nghĩa cho cha mẹ theo đúng phong tục cổ truyền, không tự tay chăm sóc hình hài ruột thịt. Có thể anh đang cuống cuống vì công việc chuẩn bị tang lễ, có thể vì anh yên tâm cha anh ngoài cương vị thiếu tướng còn là một vị cách mạng lão thành, nhà nước sẽ lo chu tất mọi chi tiết nghi thức tang lễ, có thể anh nhảm gã gác nhà xác cũng trong Ban tổ chức đám tang thiếu tướng... nói gọn lại anh trao bộ quân phục, những tấm huân chương, cái gậy bít bạc, toàn kỷ vật của ông thiếu tướng cho gã gác nhà xác, rồi không kịp cả việc vào bên trong thăm cha, anh vội cùng cô vợ chưa cưới lao xe máy đi ngay.

Nghe đâu tang lễ sẽ rất long trọng, có phái đoàn chính phủ đến viếng. Anh con trai thiếu tướng thức suốt đêm qua vẫn còn ngáp việc chưa lo kịp.

Do ông thiếu tướng có hai vợ nên phải tổ chức bàn thờ gia đình cả hai nơi để đón quan tài từ hội trường vòng về qua vĩnh biệt hai tổ ấm. Nào bố trí người tiếp khách, ai được theo xe tang, ai ở lại cảm tạ mời mọc khách viếng, ai tiếp

bốn phía họ hàng nội ngoại, tiếp bà con trong quê ra đưa đám, lo nơi ăn chốn ngủ... Không thể kể cho xuể. Tôi nghe được anh bàn bạc cùng cô vợ chưa cưới khi họ đứng chờ gã gác nhà xác nên tôi rất thông cảm cho sự tất tả vội vã của anh.

Nhưng cũng do yên tâm việc thay quần áo, sửa soạn linh cữu thuộc bốn phận gã gác nhà xác phải làm, nên anh con trai thiếu tướng không đưa cái khoản lót tay tiêu cực phí. Tôi thấy rõ sự bất bình của gã. Khặt khưỡng bước vào nhà, miệng gã lúng búng những: chưa có tí gì vào bụng, mới sáng bảnh mắt đã phải mó tay thay quần áo cho “cái của nợ”, rồi “thằng cha sao quá thiếu lịch sự, mình có phải người nhà nó đâu, nó dám quen thói con ông cháu cha sai hạch thiên hạ, một xu thuốc nước không chi...”.

Gã nhà xác vừa ca cẩm vừa ôm bọc quần áo, mũ, gậy, tiến đến những bệ xi măng chúng tôi nằm. Gã đứng sững im lặng. Cái giây phút im lặng độc địa ấy có lẽ là phút gã bị quý dữ mua mất linh hồn. Tôi nghe gã chặc lưỡi một cái rồi lấy tay lật vải liệm che mặt tôi. Gã ngoái sang cũng mở mắt ông thiếu tướng như thế. Gã nhướn mày nhìn tôi, nhìn ông thiếu tướng, lại nhìn tôi, nhìn ông ta... Gã phân vân không biết ai là người gã phải sửa sang, hay gã chợt nhận thấy chúng tôi có nét hao hao giống nhau, cả tầm vóc cũng giống, gã bỗng nảy ý nghĩ tai ác nào đó, hay đầu óc gã vẫn để lơ mơ đâu đâu?

Tôi chỉ nghe gã chặc lưỡi lần thứ hai rồi nhanh nhẹn bắt tay lột bỏ quần áo bệnh viện, thay bộ quân phục vào, gài tắt huy chương huân chương, đặt mũ lên ngực, đặt gậy bên tay cho... cho tôi! Ôi cái thằng khốn kiếp ấy, nó chọn xác tôi thế chỗ ông thiếu tướng!

Giá lúc đó tôi bật dậy được, bạt tai cho gã vài cái.

Thưa ông giáo, ông cũng thấy tôi không có lỗi gì đây nhé. Ông có thể chấm dứt bản tường trình quãng vừa rồi hay đoạn kể tiếp theo tùy ông. Phần quan trọng nhất tôi đã nói ra. Chỉ tha thiết nhờ ông lựa lời viết cho. Chi tiết nào

không cần thiết ông lược bớt hộ. Còn kể từ khúc này xin ông coi như tôi tâm sự riêng với ông.

Thưa ông giáo, mọi chuyện cứ thế tiếp diễn. Người ta mang quan tài kính đến, trịnh trọng đặt xác tôi vào, mũ đội đầu, gậy bên tay. Cái toà pha lê bé nhỏ tuyệt vời đó được chuyển gượng nhẹ lên xe ô tô đặc biệt, chở tôi tới một chỗ rực rỡ trang nghiêm. Quả thật tôi chẳng biết mình tỉnh hay mơ. Tự nhiên thành tướng, đón rước linh đình, có lính uy nghi bồng súng, chung quanh đèn nến tựa sao sa, cờ quạt buông rủ... Đáng lẽ cứ đánh liều hưởng chút vinh hoa phú quý. Nhưng lòng tôi chỉ dấy lên sự sợ hãi mỗi lúc mỗi lớn. Họ phát hiện tôi không phải là ông thiếu tướng thì dơ đáng quá. Sự thể sẽ ra sao? Hẳn người ta lập tức tổng tôi ra khỏi quan tài kính, lột lấy quân phục mũ mấn, như thể xử lý với quân bịp bợm. Ôi, xấu hổ quá.

Tôi xác định trước sau cũng không cách nào thoát khỏi cảnh nhục nhã ấy. Ước sao sớm có người phát hiện sự lầm lẫn để tôi mau chóng được yên thân trở lại nhà xác. Nhưng có đến vài chục người qua lại bên quan tài tôi, họ chỉ bận lo kê cho chắc, đặt hoa cho đẹp, hương đốt cho đượm, tịnh không ai nghi ngờ chút gì. Tôi tự động viên cố gắng chờ đến phút thân nhân ông thiếu tướng có mặt, chứ những người trong ban tổ chức chưa hẳn đã biết ông.

Thì đây, vài chục người khăn xô mũ mấn trắng loá kéo tới sắp hàng một dãy bên quan tài tôi. Tôi nghe được những tiếng khóc tấm tức dè dặt. Đích thị vợ con ông thiếu tướng. Tôi nôn nao chờ một tiếng kêu kinh ngạc trong đám trắng loá kia cất lên. Một phút rồi hai phút trôi qua... Nhạc cử ai khúc.

Trông xuống dưới đông nghìn nghịt lúc nào không biết. Nhạc chấm dứt, liền tới một vị trung tướng lên đọc điều văn bằng một giọng nghẹn ngào rơi nước mắt.

Sao lại thế hử giờ? Chẳng lẽ gương mặt tôi lộ lộ sau lần kính trong suốt mà hai bà vợ lần từng ấy con cái ông thiếu tướng không ai nhận ra? Họ mãi nhìn

vào nỗi đau trong lòng họ, hay mãi giữ lễ với ông cả bà lớn đến viếng, nên chưa một lần liếc mắt tới tôi? Hay tôi không phải tôi nữa?

“...Đồng chí hãy nhận ở đây tấm lòng tiếc thương vô hạn của những người bạn vào sinh ra tử cùng nhau”. Tôi đành đặt hết hy vọng vào số chiến hữu gần bó của ông thiếu tướng. Thế nào cũng có một người nhìn đến tôi, dù chỉ một người thôi. “Chúng tôi xin được ghi tạc trong trái tim mình hình ảnh xiết bao yêu quý của đồng chí trước giờ phút vĩnh biệt...”

Chao ôi, ông giáo có thể tin được không, hàng đoàn người quân phục có, thường phục có, đặt vòng hoa, đứng mặc niệm rồi đi vòng quanh linh cữu mà tịnh không một ai... Tôi những muốn kêu lên, hét lên với tất cả nỗi kinh hoàng. Trong lúc đó cứ lũ lượt những bộ mặt buồn bã điều hành, những cặp mắt âu sầu lơ đãng lướt qua tôi tưởng chừng bắt tận. Từ nỗi tuyệt vọng, tôi chuyển thành bất mãn, chua chát. Ông thiếu tướng kia ơi, nếu ông hoá ra cái xác vô thừa nhận cũng đừng tiếc rẻ oán trách tôi. Ở đây không ai cần ông, không ai thật sự tha thiết đến ông. Không phải tôi tranh mất vinh hạnh mà chính thực tôi hứng chịu nỗi bất hạnh cho ông đó.

Gần cuối buổi tang lễ, khi tôi sắp đứng lưng mặc kệ tất, tôi bỗng nhận ra trong đoàn đại biểu binh chủng không quân lạc vào một khuôn mặt... Trời ơi, hồn tôi phập phồng thổn thức. Thăng Hùng, con trai tôi! Đúng nó! Nó đi phía cuối đoàn, vẻ cũng bồn chồn nôn nóng, đang tiến dần tới nơi đặt linh cữu. Vừa nhìn rõ tôi, nó đứng dừng lại, miệng há hốc. Người đi sau đẩy lưng nó. Thăng Hùng miễn cưỡng bước tiếp nhưng mắt vẫn chòng chọc vào tôi... Còn nhìn gì, cứu bố mau con ơi!

Mày lại lạ bố mày ư? Nào, nhanh con !

Quả nhiên thăng Hùng bỗng rẽ ngang. Nó lao vào giữa đám khăn xô áo trắng. Không biết nó nói gì với họ, cả đám bỗng nhón nháo. Dù đang không khí trang nghiêm, hai người đàn bà mặc tang phục cùng một lúc bỏ nhào tới

sát áo quan, nhòm tận mặt tôi. Tôi đoán họ là hai vị phu nhân ông thiếu tướng. Mắt họ dần dần trợn ngược. Cái bà trẻ hơn bỗng buông người ngã xuống ngất xỉu. Tức thì chấp chới đám khăn áo trắng đó đổ xô cả đến quanh linh cữu. Thằng Hùng run riu lưỡi nhưng nó khẳng khẳng chỉ vào tôi tuyên bố.

- Đây là bố tôi.

May sao người ta đã kịp thời ngăn khách viếng từ xa, không ai biết sự thể.

Vài giây sau một người trong Ban tổ chức nói vào micrô:

- Xin các vị thứ lỗi. Do có trục trặc xảy ra trong tang lễ. Ban tổ chức đề nghị các đoàn đến viếng thiếu tướng Quách văn Thanh lùi tới một rưỡi chiều nay sẽ tiếp tục. Thành thật cáo lỗi cùng các đồng chí.

Cửa hội trường được lệnh đóng lập tức. Gia đình cùng Ban tổ chức quây lại hội ý. Ai cũng hốt hoảng nhìn tôi như thể tôi vừa dùng ma thuật lên vào năm đó.

Anh con trai ông thiếu tướng cũng trạc tuổi thằng Hùng, giờ đây tôi được nhìn rõ anh là người chỉ huy ở đây.

- Tất cả bình tĩnh, tuyệt đối giữ kín để tôi lo liệu. Tôi sẽ đưa ông cụ nhà anh Hùng về bệnh viện rồi đưa bố tôi tới đây trước một rưỡi. Thật may quá, đoàn viếng bên chính phủ vừa lên ô tô xong. Thôi, cảm bàn tán.

Căn cứ vào những tiếng xì xào của gần hai chục bộ mặt còn nhoè nhoẹt nước mắt, tôi được biết mỗi người đều có một lý do riêng khiến không ai kịp nhìn đến tôi. Duy chỉ có một chị cháu họ xa ngò ngợ nhưng không dám nói. Lẽ đây do căn bệnh ác liệt làm biến dạng ông chú, hoặc giả một cách nguy trang cho ông thiếu tướng rút lui hoạt động bí mật như thuở xưa chăng? Chị định bụng chờ dịp đến thật gần linh cữu quan sát.

Hai phút sau Ban tổ chức cử một cán bộ cùng thằng Hùng, anh con trai thiếu tướng, đưa linh cữu theo lối cửa sau, bí mật lên cái ô tô kín về bệnh viện

Việt Xô.

Thoát nạn! Tôi mừng như sống lại. Đúng câu “trẻ cậy cha, già cậy con”. Sau này tôi được biết nỗi gian truân của thằng Hùng khi đi lùng xác cha thật đáng thương. Gã gác nhà xác bảo nó: “Ồ hay, có bao nhiêu người ở cả đây. Dễ tôi thủ tiêu ông cụ nhà anh chắc? Bảo vật dụng quý hóa cho cam. Đằng này... tôi có nhầm ông cụ với hài cốt lính Mỹ đâu”. Thằng Hùng thiếu nước phát điên lên. Đang lúc khóc lóc đau đớn nó chợt nảy ra ý nghĩ: Hay người ta lấy nhầm xác? Nhầm ở những nơi khác chứ Bệnh viện Việt Xô có một trường hợp ông thiếu tướng chắc không thể nhầm được. Nó vội phóng xe đến ba bệnh viện quanh khu vực quây tiết kiệm, dò hỏi ba ông gác nhà xác, nhất địa chỉ cả thầy mười bốn người chết được đưa đi chôn sáng nay. Tám đàn bà loại ra. Còn sáu đàn ông, thằng Hùng lao đến từng địa điểm cử hành tang lễ tìm cách nhận diện. Đám tạt Thanh Xuân, đám ở Bưởi. Nhờ giới phật phù hộ, nó cứ phóng xe như điên trên các đường phố dày đặc xe cộ mà không sao cả. Hết năm vị rồi. Thằng Hùng đã tuyệt vọng lắm. Chỉ còn duy nhất mỗi ông thiếu tướng. Chả lẽ ông thiếu tướng?

Lấy hết can đảm thằng Hùng đi tới hội trường lớn, nơi đang cử hành tang lễ rất trọng thể. Đúng lúc đoàn khách chính phủ đến viếng, ban bảo vệ không cho người lạ bén mảng.

Nó đành nén lòng chờ. Mỗi khi đoàn khách quan trọng ra về, nó lân la cầm một thẻ hương trà trộn vào đoàn đại biểu không quân, bám theo đuôi, lọt vào trong. Nó đánh nước cầu may cuối cùng, thực tình nó không dám tin tưởng tí nào. Giờ đây ngồi trên ô tô thằng Hùng cứ dăm dăm nhìn sững tôi, vẻ mặt lạnh lùng. Cảm nghĩ nó ra sao khi thấy bố nó uy nghi trong bộ quân phục nhỉ? Bỗng nó hỏi anh con trai thiếu tướng:

- Anh Tài này, giờ anh định ra sao?

Tài đang ngơ ngẩn mất hồn, anh cau có trả lời:

- Vâng, sự nhầm lẫn thật tai hại. Tôi chưa hiểu thực chất vấn đề này do đâu. Để tang ma xong, tôi sẽ làm cho ra lẽ.
 - Việc đó tùy anh. Tôi muốn hỏi rằng bây giờ bây giờ sẽ điều chỉnh nhầm lẫn ra sao đây?
 - Thì... chúng ta đang đưa ông cụ anh về Bệnh viện, sau đó tôi đưa bố tôi trở lại hội trường. Anh vui lòng vậy, biết làm sao nữa.
 - Nghĩa là sẽ mở quan tài đưa bố tôi ra để đặt ông cụ anh vào đây chăng?
 - Còn làm sao khác được?
 - A, vậy thì không xong đâu. Để anh chưa biết đã nhập quan không có lệ thay áo lại để tránh chuyện trùng tang. Mẹ tôi ở quê lại đang ốm. Thằng Hùng nói dối. Mẹ nó chết từ thuở mới sinh nó kia mà.
 - Anh nói lạ vậy? Không đưa ông cụ ra thì làm thế nào?
 - Làm thế nào mặc anh. Nhưng dứt khoát không ai được phép chạm vào thi thể bố tôi. Anh bảo đảm tính mạng cho gia đình chúng tôi không bị chôn thêm người nữa chứ? Đây không phải do tôi gây chuyện. Quan tài kính nhà anh không to lắm đâu.
- Thằng Hùng đỏ mặt tía tai giận dữ. Tài cùng anh Ban tổ chức luống cuống nhìn nhau.
- Trời ơi, lại thế nữa. Chúng ta đều đang đau khổ, anh phải thông cảm cho tôi với chứ.
 - Tôi đã nói mẹ tôi đang ốm.
 - Hay anh cầm chút tiền phí tổn, dù dăm bảy triệu cũng cố giúp tôi cho êm đẹp chuyện này đi.
- Thằng Hùng trợn mắt quát.
- Vậy ra anh cho tôi bắt bí tổng tiền anh hử? Anh dám nghĩ thế hử?
- Tài cũng hết chịu nổi. Anh ta run tái người đi, giọng đánh lại:
- Nếu lúc khác tôi dám thách cái mặt anh gây chuyện lôi thôi. Chẳng qua

trong tình trạng cấp bách tôi phải nói khó với anh. Chứ không thì...

Anh Ban tổ chức hoảng hồn can cả hai bên. Vừa lúc xe tới bệnh viện. Tôi được chuyển ngay về nhà xác, về đúng vị trí cũ, khác chẳng chỉ thêm cái quan tài kính. Thằng Hùng không rời tôi nửa bước.

Ông thiếu tướng vẫn nguyên đó. Trước cơn phát khùng của Tài, gã gác nhà xác ú ớ thanh minh: “Nào tôi có biết mặt bố anh bao giờ”. Rồi gã lĩnh mất.

Đã mười hai rưỡi. Tài cùng anh Ban tổ chức cuống cuống lo lắng trước vẻ lạnh như đá của thằng Hùng. Tôi thừa biết tính khí ngang ngạnh của thằng con tôi nên khi nó sụp xuống ôm lấy quan tài tuyên bố: ai muốn mở nắp cỗ áo ấy phải qua xác nó, tôi cứ rợn cả người...

Ông giáo ạ, có những người số phận kỳ quặc, đến chết cũng không được yên ổn là làm sao?

Lão ma mới ngược nhìn tôi dò hỏi, mắt thần thờ buồn. Tôi muốn an ủi lão nhưng chẳng biết nói gì.

- Kể ra anh con trai ông cũng bú sữa đầy nhỉ?

- Vâng. Tôi không biết do nó thích tôi được nằm trong quan tài kính hay nó sợ trùng tang thật... hay nó thấy lúc sống tôi ngậm ngùi thua thiệt đủ điều, nay đến lúc chết còn bị người ta lột lại quần áo trông bất nhẫn quá, nó không chịu chẳng?

- Thằng khá mới nghĩ được thế.

- Ông giáo ạ, anh Ban tổ chức đã đứng làm trung gian vận động thằng Hùng chịu lấy hai chục triệu, đừng gây khó dễ cho họ nữa...

- Hai mươi triệu? Úi giờ, lộc tự nhiên rơi xuống tay.

- Vâng. Bố con tôi chưa nhìn thấy tiền triệu bao giờ. Tôi những muốn nhảy khỏi quan tài để thằng con tôi có cơ hội kiếm số vốn làm ăn. Nhưng nó lại chối đây đẩy.

- Rốt cục người ta xử lý thế nào.
- May sao bữa qua còn có ông anh hùng lao động họ Ngô nằm cùng chúng tôi. Ban tổ chức tang lễ ông thiếu tướng cũng là những người sẽ tổ chức cho ông anh hùng, họ có sáng kiến điều tạm cái quan tài kính sắp sẵn để ông thiếu tướng mượn dùng trước đã.
- Cũng may nhỉ?
- Vâng. Bộ quân phục dễ kiếm. Phiền nhất món huân huy chương. Người ta phải điện sang Bộ Nội vụ xin vay, bằng mọi giá nửa giờ sau đó có đủ cho ông thiếu tướng. Riêng cái gậy kỷ niệm đành chịu. Loay hoay đến phút cuối cùng anh con trai thiếu tướng cho lệnh không chờ gậy nữa. Tôi cứ áy náy không hiểu ông thiếu tướng ấy thiếu gậy chống sẽ đi đứng ra sao? Nghe nói vết thương hồi trẻ đã làm teo một chân ông ta, ông giáo ạ:
- Ôi dào, ông ấy quyền chức thế, ở Mai Dịch khắc có người phục vụ chu tất. Chúng tôi cùng bắt chột im lặng vì phía trung tâm nghĩa địa bỗng dựng rộ lên những tiếng cười. Tôi muốn chấm dứt ghi chép nên bảo lão:
- Tôi sẽ viết bản trình ngắn gọn, đủ cho người ta hiểu ông là nạn nhân của một việc nhầm lẫn. Thế nhé?

Lão ma mới cũ gằm mặt, giọng sượng sùng:

- Vâng. Ông nói đúng quá. Nạn nhân ông giáo ạ. Tôi với thằng cháu Hùng có được nhờ sự lăm lăm mà sung sướng hơn đâu. Nó không muốn báo tang với ai, chỉ người gia tộc đưa tôi về đây. Thâm tâm nó rất ngượng khi nghe người ta xì xào: “Lão Lâm chết bỏ quá. Trông ra đáng thiếu tướng đấy chứ”. Còn tôi, tôi chỉ mong chết đúng như một lão thợ điện bậc ba về hưu nghèo túng. Đấy, tôi đã thử làm thiếu tướng mấy giờ liền nhưng có thấy sung sướng gì đâu.

Trăng về sáng nhạt dần. Khôi cộng đồng dân cư nghĩa địa đã tới giờ tùm năm tùm ba lang thang dạo chơi đây đó. Có tiếng đàn mơ hồ của lão Bạch

mù. Tôi nhận ra nhóm văn nghệ của lão đang chơi trích đoạn Thị mầu lên chùa. Mụ đào Xuyên từ hôm rằm tháng bảy được con cháu đốt cho mười bộ quần áo xanh đỏ, dạo này vung vẩy ổng ẹo tợn. Mớ năm mớ ba phấp phới hay đáo để. Một đêm mụ hát ve vãn tôi:

“Này thầy giáo ơi...

Thầy như táo rụng sân đình

Em như gái dở...”

Xem ra chỉ cuộc sống chúng tôi thanh thản, sạch mọi bận tâm với nhân tình thế thái, trừ khi người ta bắt di chuyển mồ mả để lấy đất quy hoạch.

Hết

Nguồn: một sách

Được bạn: Thành Viên VNthuquan đưa lên

vào ngày: 27 tháng 12 năm 2003